

**UNIVERSITATEA PEDAGOGICĂ DE STAT
„ ION CREANGĂ ” DIN CHIȘINĂU**

Cu titlu de manuscris:
C.Z.U.: 373.4.016:94(043.2)

MIHĂILĂ, MONICA-MARIA

**METODOLOGIA PREDĂRII-ÎNVĂȚĂRII
INTERACTIVE A ISTORIEI ÎN
ÎNVĂȚĂMÎNTUL GIMNAZIAL**

**Specialitatea: 532. 02 - Didactica școlară pe trepte și
discipline de învățământ (Istorie)**

Rezumatul tezei de doctor în științe ale educației

CHIȘINĂU, 2023

Teza a fost elaborată în cadrul Școlii Doctorale „Științe ale Educației”,
Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Componența Comisiei de susținere publică a tezei de doctorat

Președintele comisiei:

ȚVIRCUN Victor, doctor habilitat în pedagogie, profesor universitar, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Conducător de doctorat:

PETROVSCHI Nina, doctor habilitat în pedagogie, conferențiar universitar, CFCL al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”

Referenți oficiali:

HADÎRCĂ Maria, doctor în pedagogie, conferențiar cercetător, Institutul de Cercetare, Inovare și Transfer Tehnologic al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”.

CARA Angela, doctor în pedagogie, conferențiar universitar, reprezentant național pentru Moldova Support Hub, Terre des hommes Moldova.

CERBUȘCĂ Pavel, doctor în pedagogie, grad didactic și managerial superior, Liceul Teoretic Republican „Aristotel”, Chișinău.

Susținerea tezei va avea loc la **27 iunie, 2023, ora 13** în ședința Comisiei de susținere publică a tezei de doctor din cadrul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, blocul de studii nr.2, Sala Senatului (sediul Școlii Doctorale „Științe ale Educației”), str.Ion Creangă 1, MD-2069.

Teza de doctor și rezumatul pot fi consultate la Biblioteca Științifică a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău și pe pagina web a ANACEC (www.cnaa.md)

Rezumatul a fost expedit la 22.05.2023

Președintele Comisiei,

doctor habilitat în pedagogie,

Profesor universitar, **ȚVIRCUN Victor**

Conducător științific,

doctor habilitat în pedagogie, **PETROVSCHI Nina**

Autor: MIHĂILĂ Monica-Maria

© Mihăilă Monica Maria, 2023

CUPRINS

1. Reperete conceptuale ale cercetării.....	4
2. Conținutul tezei.....	8
3. Concluzii generale și recomandări.....	26
4. Bibliografie.....	28
5. Lista publicațiilor autorului la tema tezei.....	30
6. Adnotare.....	33

REPERELE CONCEPTUALE ALE CERCETĂRII

Actualitatea și importanța temei abordate. Teza elaborată la tema *Metodologia predării-învățării interactive a istoriei în învățământul gimnazial* a vizat identificarea reperelor teoretice și metodologice pentru eficientizarea procesului de predare-învățare a istoriei, prin utilizarea celor mai adecvate metode interactive de învățare a conținuturilor instruirii propuse în curriculumul disciplinelor integrate Istoria Românilor și Universală (Republica Moldova) și Istorie (România).

Politicile educaționale elaborate la nivel internațional și național susțin dezvoltarea unor metodologii care să asigure eficiența procesului de învățare, formarea la elevii din învățământul gimnazial a cunoștințelor, capacităților, atitudinilor și valorilor specifice disciplinei istorie. Ele sunt corelate cu demersurile educaționale propuse prin intermediul Curriculumului Național la disciplina Istorie. Dintre acestea amintim: Legea Educației Naționale din România (2011), Codul Educației al Republicii Moldova (2014); Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României 2030 Orizonturi 2013-2020-2030; Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova 2030” ș.a.

Până în prezent, atât în România, cât și în Republica Moldova, problema *predării-învățării interactive a istoriei în învățământul gimnazial* nu a constituit obiectul unor investigații speciale, de aici lipsa unei metodologii eficiente, totuși unele aspecte privind aplicarea metodelor interactive la lecțiile de istorie au fost abordate într-un șir de studii ale cercetătorilor: I. Căpiță; C. Felezeu; C. Dinulescu; I. Gh. Ioniță; Șt. Păun; A.I. Roaită; Gh. Iutiș; N. Petrovski, Gh. Tănasă etc.

Analiza documentelor de politici educaționale și a studiilor de specialitate, a permis evidențierea următoarelor **contradicții** în ceea ce privește contextul educației bazate pe predare-învățare interactivă:

- între exigențele învățământului modern privind implementarea metodologiei predării-învățării interactive a istoriei în învățământul gimnazial și lipsa unui suport tehnologic în sistemul educațional;
- între nivelul înalt calitativ al cercetărilor științifice privind predarea-învățarea interactivă și insuficiența utilizării ei la disciplina istorie în învățământul gimnazial;
- între nevoia formării unui elev valorizator al istoriei și lipsa unei metodologii privind predarea-învățarea interactivă a istoriei în învățământul gimnazial, care să asigure însușirea și apropierea de către elevi a valorilor educaționale stipulate în curriculum.

În baza acestor contradicții, **problema cercetării** a fost formulată astfel: pe ce fundamente științifice și praxiologice ar trebui conceptualizată metodologia de predare-învățare interactivă a istoriei în învățământul gimnazial, astfel încât să asigure formarea elevului valorizator al istoriei?

Scopul cercetării a constat în determinarea reperelor psihopedagogice, elaborarea metodologiei predării-învățării interactive a istoriei și validarea acesteia la nivelul învățământului gimnazial.

Obiectivele cercetării au vizat: analiza abordărilor teoretice cu privire la predarea-învățarea interactivă în procesul educațional; identificarea problemelor actuale în activitatea de predare-învățare a istoriei; evidențierea viziunii axiologice de autor asupra predării-învățării interactive a

istoriei în școală; elucidarea structurii și componentelor metodologiei predării-învățării interactive; elaborarea metodologiei de predare-învățare interactivă la disciplina istorie în învățământul gimnazial pentru formarea elevului valorizator; implementarea și validarea prin experiment a metodologiei predării-învățării interactive; interpretarea rezultatelor experimentale, formularea concluziilor și recomandărilor metodologice.

Ipoteza cercetării: metodologia de predare-învățare interactivă poate fi eficientizată în condițiile în care: vor fi fundamentate reperele teoretice ale predării-învățării interactive; va fi elucidată structura și componentele metodologiei predării-învățării interactive; va fi identificată metodologia de predare-învățare interactivă la disciplina istorie în învățământul gimnazial pentru formarea elevului valorizator; va fi conceptualizat *Modelului pedagogic de predare-învățare interactivă a istoriei în învățământul gimnazial*; va fi implementată și validată prin experiment metodologia predării-învățării interactive a istoriei în învățământul gimnazial.

Sinteza metodologiei de cercetare și a metodelor de cercetare. La baza cercetării au stat teoriile și conceptele: *Teoria psihogenezei operațiilor intelectuale*; *Teoria socioconstructivistă*; *neoconstructivismul* (J. Piaget, L.S. Vîgotski, J. Bruner), *Teoria structurilor socioculturale de L.S. Vîgotski*; *Teoria învățării cumulativ ierarhice a lui R.M. Gagné*; *Teoria organizatorilor cognitivi și anticipativi de progres* de D.P. Ausubel și F. Robinson; *teoriile învățării*, după L.S. Vîgotski, Ph. Meirieu, A. Bandura; *conceptul de interactivitate* (M.D. Bocoș, T. Callo, V. Chiș, L. Ciolan, S. Cristea, C. Cucuș, Vl. Guțu, I. Neacșu, C.L. Oprea, I.O. Pânișoară, N. Petrovschi, E. Tiron ș.a.); *conceptul de*

constructivism (D. Antoci, M.D. Bocoș, I. Neacșu, E. Joița, C.L. Oprea, C. Cucuș, Vl. Guțu (coord.), N. Silistraru, N. Petrovski, S. Golubițchi ș.a.); *conceptul de predare-învățare activă/interactivă* (M.D. Bocoș, T. Callo, I. Cerghit, S. Cristea, C. Cucuș, L. Cuznețov, Gh. Dumitru, F. Frumos, Vl. Guțu, M. Ilie, R. Iucu, I. Jinga, E. Joița, I. Neacșu, C.L. Oprea, E. Tiron, T. Stanciu, L. Șoitu, T. Callo, A. Paniș, I.O. Pânișoară, N. Petrovski ș.a.); *conceptul de metode didactice activ/interactive* (M.D. Bocoș, M.D. Bocoș și D. Jucan, I. Botgros, I. Cerghit, V. Chiș, S. Cristea, C. Cucuș, M. Hadîrcă, R. Iucu, M. Ionescu, I. Neacșu, A. Nicu, C.L. Oprea, I.O. Pânișoară; *conceptul de valori educaționale* (T. Vianu, S. Cristea, Vl. Pâslaru, N. Silistraru, M. Hadîrcă, V. Lungu).

Metodologia de cercetare a implicat: *metode teoretice* – documentarea științifică, studiul bibliografic, analiza comparativă, metoda analitico-sintetică; *metode praxiologice* – observația, conversația, experimentul pedagogic, fișe de evaluare, grila de evaluare, colectarea, analiza produselor; *metode statistice* – prelucrarea statistico-matematică a datelor experimentale, interpretarea datelor, prezentarea grafică a datelor obținute.

CONȚINUTUL TEZEI

În primul capitol al tezei, intitulat *Repere teoretice privind predarea-învățarea interactivă a istoriei* au fost analizate teoriile și abordările învățării interactive, conceptele și caracteristicile predării interactive în procesul educațional, au fost evidențiate problemele actuale existente în predarea-învățarea istoriei. În baza cercetărilor realizate de M.D. Bocoș [1]; T. Callo [2]; S. Cristea [4]; C. Cucuș [5]; Vl. Guțu [6]; C.L. Oprea [11]; N. Petrovski [13]; E. Tiron și T. Stanciu [15] s.a., au fost sistematizate conceptele de interactivitate, învățare interactivă, predare interactivă.

O atenție specială a fost acordată analizei conceptului de *interactivitate* ca metodă ce urmărește realizarea unei învățări și formări interactive a educabilului, prin implicarea totală (cognitivă, psihomotorie și afectivă) a acestuia. De asemenea, s-a stabilit că interactivitatea implică foarte mult dimensiunea socială, modul în care sunt organizate activitățile (frontal, în perechi, în grup), situațiile în care elevii acționează interactiv, colaborează, ceea ce determină participarea efectivă a întregii clase la cadrul procesului de predare-învățare.

Analizând noile condiții de proiectare, realizare și valorizare ale învățării, am constatat, împreună cu ... că: „*învățarea interactivă este un tip de învățare care are la bază implicarea colaborativă...*” [1, p.85], care urmărește învățarea prin înțelegere, învățarea cu sens, centrarea pe învățarea celui ce învață.

Analizând conceptul de predare interactivă în baza lucrărilor cercetătorilor M.D. Bocoș [1], C.L. Oprea [11], E. Tiron și T. Stanciu [15] s.a., s-a constatat că anume predarea interactivă provoacă elevii să depună mai mult efort pentru a-și dezvolta propria cunoaștere, capacitățile de interpretare,

reflectare în aplicarea situațiilor reale de învățare. În predarea interactivă se creează binomul profesor-elevi, situație în care profesorul îi stimulează, antrenează, îndrumă pe elevii săi, comunică și colaborează cu ei, ajutându-i să aplice ceea ce au învățat. Predarea interactivă presupune și predare online. Întâlnirea profesorului cu elevul în cadrul procesului de predare-învățare-evaluare se realizează în mediul online. Locul predării tradiționale, dar și al predării moderne, este preluat de predarea interactivă facilitată de calculator, tabletă și telefon. Folosirea TIC modifică întreg procesul de predare; momentele lecției, precum și strategiile folosite în predare capătă modificări majore. *Predarea în baza TIC* necesită o mai mare implicare și un proces de învățare mai profund. Clasa virtuală îi oferă profesorului posibilitatea de a crea o altă proiectare privind predarea: va folosi strategii interactive, pentru a atrage atenția elevilor, va stabili competențele specifice și activitățile de învățare pentru stimularea elevilor în procesul de predare-învățare, va oferi explicațiile necesare pentru realizarea învățării și pentru atingerea performanței.

Studiul asupra problemelor actuale existente în practica de predare-învățare a istoriei în gimnaziu ne-a condus la concluzia că una dintre cele mai puțin examinate probleme la disciplina istorie este *axiologizarea* procesului de învățare sau umplerea procesului cu valorile necesare de cultivat elevilor.

Astfel, din analiza făcută asupra surselor menționate, s-a conturat ideea privind necesitatea axiologizării procesului de predare-învățare, prin operaționalizarea *valorilor* la disciplina istorie și prin aplicarea metodelor interactive, susținute de instrumente de lucru care să îi ajute pe elevi să se formeze ca cetățeni activi, care cunosc, respectă și promovează valorile într-o societate ce se află într-o continuă

transformare.

În capitolul al doilea, intitulat *Cadrul metodologic privind predarea-învățarea interactivă a istoriei în învățământul gimnazial*, au fost examinate idei, concepte și teorii despre valorile educaționale din lucrările cercetătorilor T.Vianu [17], Vl. Pâslaru [12], N. Silistraru [16], S. Cristea [18], M. Hadîrcă [19] s.a., care au fost raportate la problemele actuale ale didacticii istoriei, a fost sistematizată viziunea axiologică de autor asupra predării-învățării interactive în școală și a fost conceptualizat *Modelul pedagogic de predare-învățare interactivă a istoriei în învățământul gimnazial*, care orientează procesul de predare-învățare interactivă spre cunoașterea și apropierea valorilor la disciplina istorie.

În acest sens, a fost evidențiată problema cercetării, argumentând că până în acest moment nu există o clasificare a valorilor specifice educației istorice, necesare de promovat în procesul de învățământ.

Pentru a atinge cele patru scopuri stabilite de UNESCO în cadrul Conferinței Internaționale din 2001 (*a învăța să înveți; a învăța să faci; a învăța să fii și a învăța să trăiești împreună cu ceilalți*), considerăm că este necesară o nouă configurație a orientărilor valorice în cadrul procesului educațional, pe care am prezentat-o în Fig.2.1.necesare de promovat, profesorul constructivist ce stăpânește metodele interactive de predare/învățare și elevul valorizator, care cunoaște, apreciază și promovează valorile. Așadar, considerăm că scopul educației școlare este de a ajuta elevii să construiască valori diverse și utile la nivel individual în contextul propriei lor culturi, prin însușirea de valori istorice.

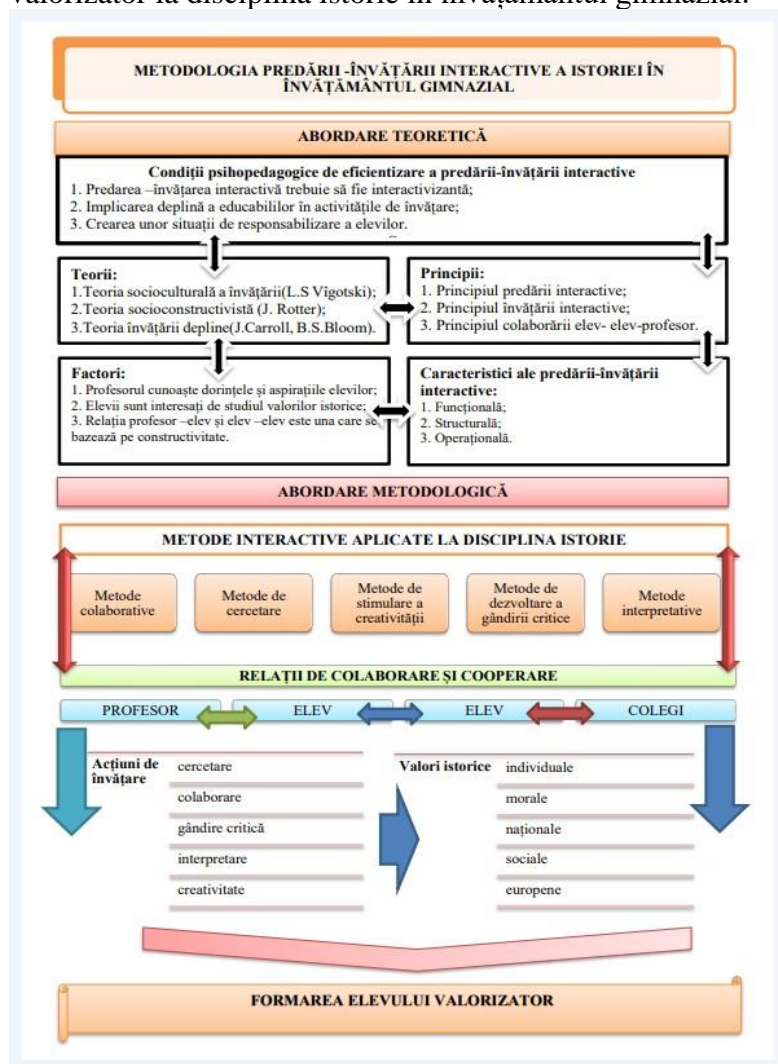
Fig.2.1. Relații valorice educaționale

Având în vedere aspectele menționate mai sus, ne-am propus să formăm în cadrul experimentului pedagogic, printr-o metodologie de predare-învățare interactivă a istoriei, un elev valorizator, care să deosebească valoarea de non-valoare, să fie autonom spiritual, să ocrotească valorile naționale și să le transmită mai departe.

În acest sens, a fost elucidată structura componentelor metodologiei de predare-învățare interactivă, care a inclus următoarele aspecte: cercetarea predării-învățării interactive din punctele de vedere epistemologic și pragmatic, corelarea aspectelor teoretice cu aspectele practice de studiu a disciplinei istorie, clasificarea, descrierea și aplicarea metodelor interactive în cadrul orelor de istorie.

Un loc central în acest capitol o reprezintă conceptualizarea *Modelul pedagogic de predare-învățare interactivă a istoriei în învățământul gimnazial* (MPPIIG) al Metodologiei predării-învățării interactive a istoriei în învățământul gimnazial (Figura 2.2). Scopul MPPIIG în procesul de predare-învățare a istoriei, este conturat la nivelul metodelor interactive și realizat pentru valorificarea metodologiei de predare-învățare interactivă a istoriei în

învățământul gimnazial, ulterior asigură formarea unui elev valorizator la disciplina istorie în învățământul gimnazial.

Fig. 2.2. Modelul pedagogic de predare-învățare interactivă a istoriei în învățământul gimnazial

Modelul pedagogic elaborat în cadrul cercetării are o structură complexă, fiind constituit din două părți: abordarea teoretică și abordarea metodologică.

Abordarea teoretică include următoarele componente:

(1) *condițiile psihopedagogice de eficientizare a predării-învățării interactive*: predarea-învățarea interactivă trebuie să fie activizantă; să implice deplin educabilii în activitățile de învățare; să corespundă nevoilor educaționale; să asigure dezvoltarea gândirii critice și creative; să îi sprijine în relațiile de colaborare cu colegii etc.; (2) *teoriile învățării interactive*; (3) *factorii ce influențează predarea-învățarea interactivă*: profesorul cunoaște dorințele și aspirațiile elevilor săi; elevii sunt interesați de studiul obiectului istorie; obiectivele lecției sunt corect stabilite; relațiile profesor-elev și elev-elev se bazează pe respectarea principiilor constructiviste; predarea-învățarea-evaluarea este un proces care susține interactivitatea; valorizarea corectă a activității elevului; implicarea elevului în activitatea didactică.

Principiile psihopedagogice ale predării-învățării interactive includ: Principiul predării interactive; Principiul învățării cooperative; Principiul învățării situative; Principiul învățării constructiviste; Principiul colaborării elevi/profesor-elevi; Principiul învățării interactiv-creative; ș.a.

Un alt element al Modelului pedagogic îl constituie *caracteristicile psihopedagogice de eficientizare a procesului de predare-învățare interactivă* care: se referă la: aspectul funcțional, aspectul structural și aspectul operațional.

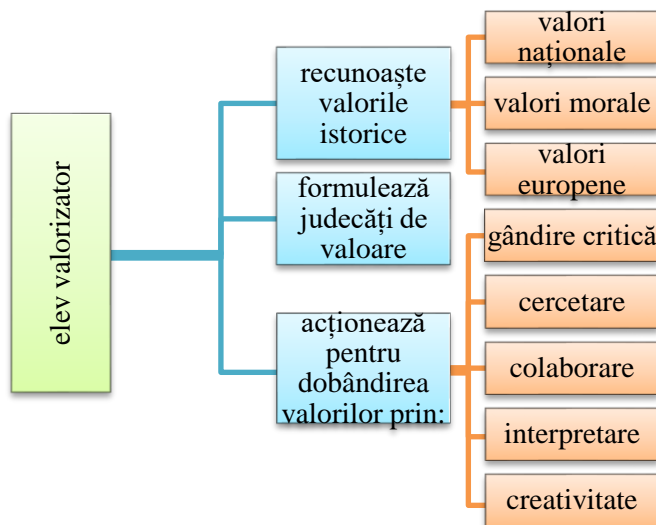
Abordarea metodologică se centrează pe conceptele de *metodologie interactivă* (totalitate a metodelor interactive folosite în procesul de predare-învățare interactivă, care „se bazează pe o concepție unitară, pe principii, reguli și

procedee aplicabile diverselor discipline și forme de instruire” [Apud 15, p.67]; [8]); și de *metodă interactivă* („este o cale eficientă de organizare și conducere a învățării”) interactive, pentru a obține rezultatele dorite de profesor și elevi în urma eforturilor depuse [3, p.254]; pe sistemul metodelor interactive pentru formarea elevului valorizator, după cum urmează: 1. *Metode colaborative*; 2. *Metode de cercetare*; 3. *Metode de stimulare a creativității*; 4. *Metode de dezvoltare a gândirii critice*; 5. *Metode interpretative* [3].

Un element central al Modelului pedagogic îl constituie componenta *Relațiile de colaborare și cooperare* dintre profesor-elev și elev-colegi, care prin acțiuni de învățare, bazate pe cercetare, gândire critică, interpretare, creativitate, recunosc valorile istorice, formulează judecăți de valoare s.a.

Profesorul în „relația educațională interactivă” îi învață pe elevi să îi învețe pe alții; realizează și menține legătura între intervențiile participanților; articulează coerent conținuturile diferitelor intervenții; reformulările nu au funcție evaluativă ci explicativă, de clarificare; contribuie la formarea la elevi a unei autonomii de gestionare a propriei munci; construiește dispozitive de interactivitate; animă grupele mari de elevi; determină indivizii să ia cuvântul; favorizează reflecția personală și colectivă [1, p. 99].

Astfel, întregul proces metodologic de predare-învățare interactivă descris mai sus ne-a condus la elaborarea *profilului elevului valorizator*, care cunoaște valorile istoriei, știe să pună în valoare sursa istorică, se implică în acțiunea de învățare prin colaborare, prin cercetare, prin gândire critică, prin creativitate, prin propria interpretare, pentru a-și însuși valorile specifice educației istorice. (Figura 2.3)

Fig. 2.3. Profilul elevului valorizator

Conform acestui profil, *elevul devine valorizator* dacă: recunoaște valorile, formulează judecăți de valoare, enunță aprecieri privind valorile, valorizează faptele, evenimentele și procesele istorice etc.

Modelul pedagogic elaborat și descris scoate în evidență importanța valorilor educaționale și a metodelor interactive de predare-învățare a istoriei în învățământul gimnazial, ca valori-instrumente, care au ca finalitate formarea elevului valorizator.

În capitolul al treilea, intitulat *Dimensiunea experimentală a predării-învățării interactive a istoriei în ciclul gimnazial*, este prezentată partea experimentală a cercetării, care s-a axat pe valorificarea cadrului metodologic expus în capitolul precedent.

Experimentul a vizat determinarea funcționalității metodologiei interactive în predarea-învățarea istoriei în

gimnaziu, în vederea validării fundamentelor teoretico-practice ale acestui proces important.

Obiectivele experimentului au urmărit: stabilirea nivelurilor de formare a elevului valorizator la elevii de clasa a V-a; elaborarea și sistematizarea criteriilor de evaluare a elevului valorizator; formarea experimentală la elevii de clasa a V-a a metodologiei de predare-învățare interactivă a istoriei în gimnaziu; sistematizarea și analiza datelor experimentului de formare la elevii de clasa a V-a a metodologiei de predare-învățare interactivă a istoriei în gimnaziu; validarea datelor experimentului de formare prin experimentul de control; compararea datelor experimentului și elaborarea de concluzii la experiment.

În tabelul 3.1.este prezentat designul experimental al cercetării.

Tabelul 3.1. Designul experimental al cercetării

Etape	Etapa de constatare	Etapa de formare	Etapa de control
Durata	An școlar 2021-2022	An școlar 2021-2022	An școlar 2021-2022
Eșantion de cercetare	Clasele a V a „A” și a V- a „T”, - 65 de elevi L.T.P.A.,„Nicolae Sulac”(Chișinău), R.Moldova Clasele aV-a „A”, a V –a „B” și a V- a „C”- 45 de elevi, Școala Gimnazială Cleja (Bacău) România	Eșantion experiment Clasele a V-a „A” V- a„B”și V- a „C”- 45 de elevi, România, Școala Gimnazială Cleja (Bacău)	Clasele a V a „A” și a V- a „T” - 65 de elevi L.T.P.A.,„Nicola eSulac”(Chișină u), R.Moldova Clasele a V-a „A”, a V –a „B” și a V- a „C”-45 de elevi, Școala GimnazialăCleja (Bacău)România
Total nr. elevi	110 elevi	45 elevi	110 elevi

Experimentul de constatare a avut ca scop obținerea datelor cu privire la nivelul de formare a elevului valorizator la elevii de clasa a V-a, în procesul de predare-învățare a istoriei în învățământul gimnazial.

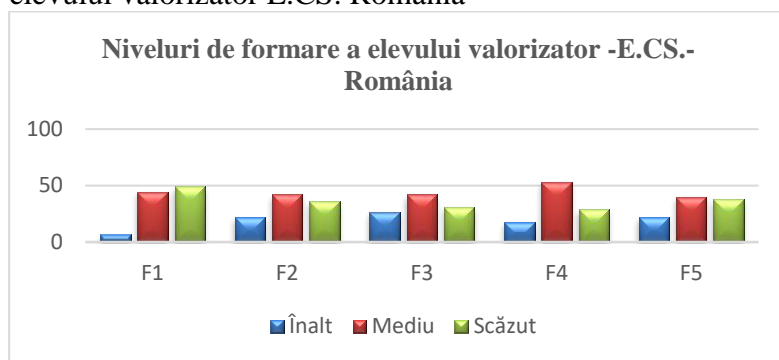
Experimentul de constatare s-a realizat prin: (1) studierea suporturilor curriculare privind problema de cercetare; (2) identificarea gradului de implicare a elevilor în cadrul procesului de predare-învățare interactivă; (3) identificarea dificultăților cu care se confruntă elevii de clasa a V-a în predarea-învățarea interactivă a istoriei; (4) stabilirea indicatorilor de apreciere a nivelului de formare a elevului valorizator; (5) elaborarea criteriilor de evaluare a nivelului de formare a elevului valorizator; (6) determinarea nivelurilor de formare a elevului valorizator în cadrul procesului de predare-învățare interactivă a istoriei.

Nivelurile de formare a elevului valorizator în cadrul etapei de constatare au fost măsurate prin aplicarea fișelor de evaluare. Acestea au fost aplicate claselor experimentale din România și claselor de control din R. Moldova. Rezultatele obținute au permis să comparăm clasele experiment cu cele de control. Fișele de evaluare aplicate la etapa de constatare au avut drept scop identificarea de către elevi a valorilor istorice prin activități de învățare ce implică cercetarea, colaborarea, gândire critică, creativitatea și interpretarea. Indicatorii vizați au fost clasificați în baza a trei niveluri de formare: ***înalt, mediu și scăzut.***

Sistemul de criterii pentru evaluarea nivelului de formare a elevului valorizator a fost elaborat în baza unor principii caracteristice predării-învățării interactive, potrivit cărora însușirea deplină a valorilor istorice la disciplina istorie de către elevii de clasa a V-a presupune că aceștia ar trebui să poată: elabora lucrări care valorizează experiența

participării la activități legate de trecutul istoric al omenirii; realiza proiecte de grup care promovează valorile locale; realiza prezentări care să promoveze valorile și principiile democratice; stabili sarcini care favorizează învățarea interactivă; elabora eseuri și texte folosind valorile istorice; utiliza creativitatea, gândirea critică, cercetarea și interpretarea pentru descoperirea valorilor în sursele istorice.

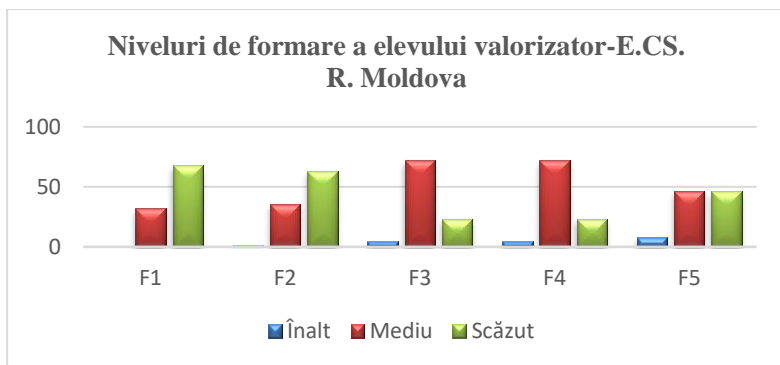
În Fig.3.1. sunt prezentate nivelurile de formare a elevului valorizator E.CS. România

Fig. 3.1. Niveluri de formare a elevului valorizator

În urma analizei rezultatelor prezentate în Fig.3.1, obținute de elevii din clasele experimentale din România, observăm următoarele: doar 19,11% răspund corect cerințelor la activitățile de învățare prin colaborare, cercetare, interpretare, gândire critică, creativitate pentru recunoașterea valorilor istorice; 44,45% realizează parțial corect cerințele prin activități creative, colaborative, de interpretare și cercetarea pentru descoperirea valorilor istorice; 36,44% nu reușesc să rezolve corect cerințele prin activități de creativitate, gândire critică, de interpretare, cercetare și colaborare pentru definirea valorilor istorice.

În Fig.3.2. sunt prezentate nivelurile de formare a elevului valorizator E.CS. R. Moldova.

Fig. 3.2. Niveluri de formare a elevului valorizator

La clasele de control din R. Moldova, în urma analizei rezultatelor (Fig.3.2), s-a constatat că: 3,69% răspund corect cerințelor la activitățile de învățare prin colaborare, cercetare, interpretare, gândire critică, creativitate pentru recunoașterea valorilor istorice, 51,69% realizează parțial corect cerințele prin activități creative, colaborative, de interpretare și cercetarea pentru descoperirea valorilor istorice, 44,62% nu reușesc să rezolve corect cerințele referitoare la valorile istorice prin activități de creativitate, gândire critică, de interpretare, cercetare și colaborare.

Astfel, experimentul de constatare ne-a demonstrat că elevii nu formulează răspunsuri conform cerințelor, nu deosebesc valorile, unii doresc să lucreze doar individual, faptul că nu știu să răspundă la întrebări problemă, nu pot să interpreteze o sursă istorică, etc., ceea ce ne-a permis să conchidem că este necesară implementarea unei metodologii de predare-învățare interactivă a istoriei.

Experimentul de formare a avut drept scop: valorificarea metodologiei interactive în predarea-învățarea istoriei în gimnaziu. Clasele experimentale au fost constituite

din 45 de elevi de la Școala Gimnazială Cleja, jud. Bacău, România.

În cadrul experimentului de formare au fost proiectate secvențele didactice de predare-învățare interactivă realizate în concordanță cu Programa școlară pentru disciplina istorie din 2017. Obiectivele urmărite au fost: (1) valorificarea reperelor teoretice și aplicative de formare a elevului valorizator; (2) implementarea experimentală a metodologiei interactive în predarea-învățarea istoriei în gimnaziu.

Formarea elevului valorizator s-a axat pe aplicarea metodelor interactive în cadrul lecțiilor de istorie. Elevii au interacționat cu metodele interactive prin activități de cercetare, gândire critică, creativitate, interpretare și colaborare pentru însușirea valorilor istorice. Fiecare secvență de învățare a beneficiat de metode din cadrul metodelor interactive (metode colaborative, metode de cercetare, metode de stimulare a creativității, metode de dezvoltare a gândirii critice, metode interpretative). Rezultatul obținut a fost un feedback activ cu privire la procesul de formare a elevului valorizator.

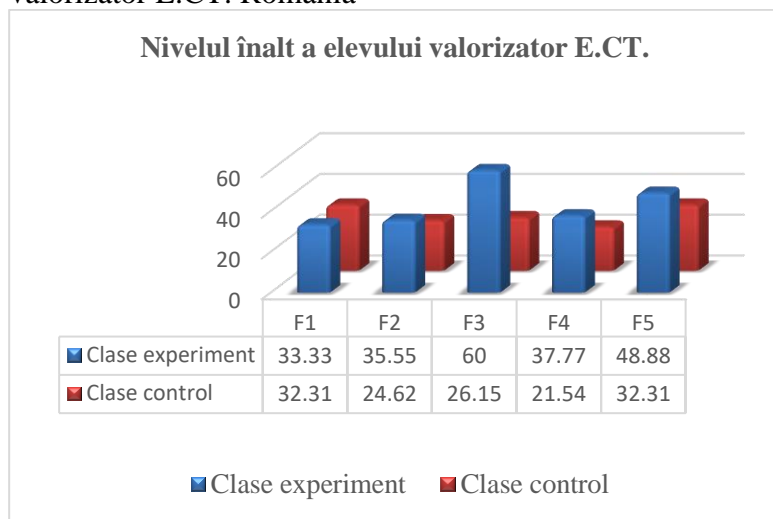
Experimentul de control s-a realizat în scopul evidențierii rezultatelor experimentului formativ la elevii din clasele experimentale, în comparație cu clasele- martor privind formarea elevului valorizator, după etapa de formare, în care au fost implicați toți cei 110 elevi de la etapa experimentului de constatare.

Obiectivele urmărite au constat în: evaluarea nivelului de formare a elevului valorizator; analiza și interpretarea rezultatelor obținute în urma experimentului de formare a elevului valorizator.

În cadrul experimentului de control: au fost realizate cercetările de evaluare a eficienței metodologiei de predare-

învățare interactivă a istoriei; au fost determinate nivelurile de formare a elevului valorizator; au fost comparate și analizate rezultatele înregistrate la clasele a V- a experiment și eşantionul martor în etapa de control; au fost comparate și analizate rezultatele înregistrate la clasele a V- a experiment și clasele a V-a control în etapa de control și etapa de constatare; au fost elaborate concluziile și recomandările în baza investigației științifice. Au fost folosite metodele științifice: metoda experimentului de control, fișa de evaluare, observarea științifică, metoda statistică.

În Fig.3.3. aratăm nivelurile de formarea a elevului valorizator E.CT. România

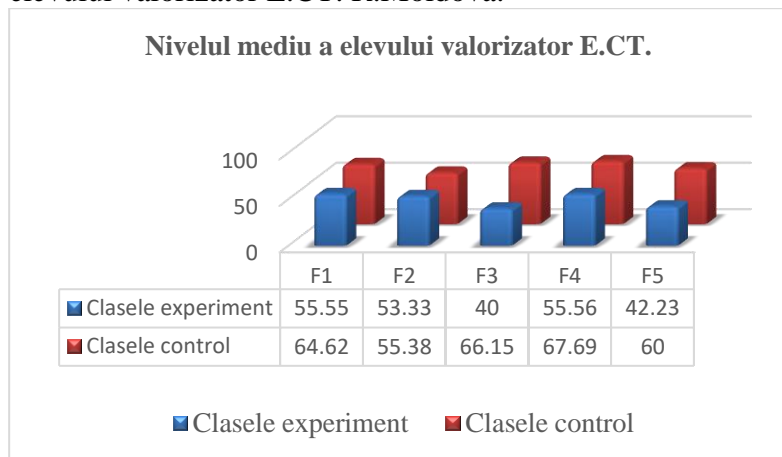

Fig. 3.3. Nivelul înalt a elevului valorizator

Așadar, pentru nivelul înalt al elevului valorizator se înregistrează diferențe între clasele experimentale și clasele de control, ceea ce demonstrează că elevul valorizator: conștientizează importanța valorile istorice (naționale, europene, morale, sociale, individuale); formulează judecăți

de valoare; interpretează valorile istorice; caută răspunsuri explicații cauze privind valorile istorice; descoperă valorile istorice prin acțiuni de cercetare; colaborează pentru cunoșterea valorilor istorice; este creativ, original în modul de interpretare al valorilor istorice; cercetează valorile istorice; gândește critic rezolvarea problemelor istorice; participă alături de profesor la rezolvarea problemelor; își construiește cunoșterea cu ajutorul valorilor istorice.

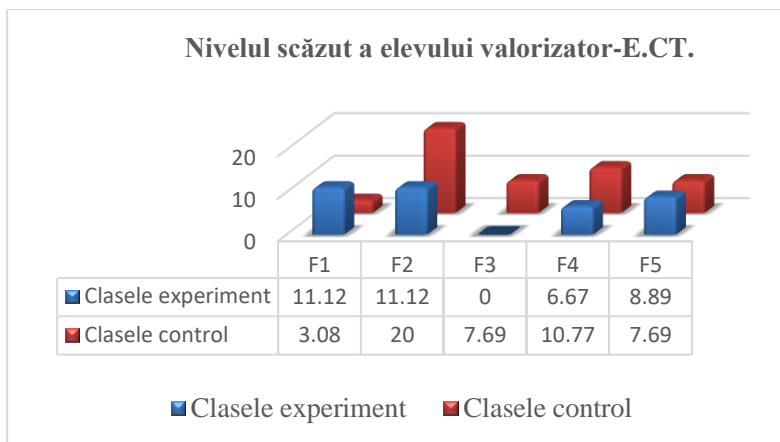
În Fig.3.4. sunt prezentate nivelurile de formare a elevului valorizator E.CT. R.Moldova.

Fig. 3.4. Nivelul mediu a elevului valorizator

Observăm în Fig. 3.4. o diferență pozitivă pentru clasele control, ceea ce demonstrează că acestea ar putea atinge nivelul înalt în condițiile aplicării metodelor interactive.

În Fig.3.5. sunt prezentate nivelurile de formare a elevului valorizator în experimentul de control.

Fig. 3.5. Nivelul scăzut al elevului valorizator

Nivelul scăzut al elevului valorizator este determinat în condițiile dacă: prezintă dificultăți în identificarea valorilor istorice (naționale, morale, europene, sociale, individuale); selectează cu greu valorile istorice; este indiferent față de valorile istorice etc.

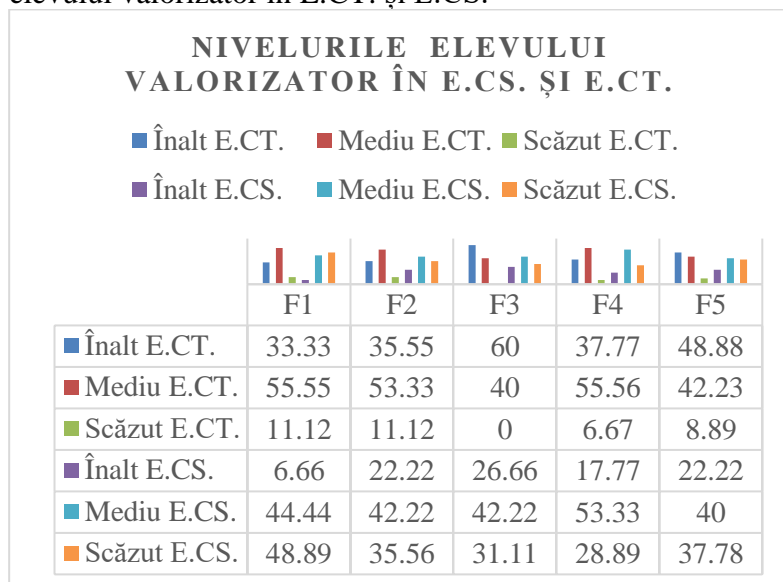
Din Fig.3.5. reiese că nivelul scăzut a elevului valorizator la clasele experiment a înregistrat valori ridicate la activitățile de cercetare și activitățile de interpretare și valori negative la activitățile colaborative ceea ce demonstrează eficiența aplicării metodelor colaborative.

Pentru a observa diferențele dintre nivelurile obținute de elevul valorizator în etapa de constatare și etapa de control au fost analizate rezultatele din Fig.3.6.

Prin aplicarea F1 clasele experiment au desfășurat activități de învățare ce implică gândire critică și au rezolvat cerințele corect în procent de 33,33% în E.CT., spre deosebire de 6,66 % în E.CS. pentru nivelul înalt; prin aplicarea F2 clasele experiment au rezolvat corect activități de învățare prin interpretarea surselor istorice în procent de 35,55% în

E.CT., spre deosebire de 22,22% în E.CS. pentru nivelul înalt; prin aplicarea F3 clasele experiment au desfășurat activități de învățare colaborative și au rezolvat cerințele corect în procent de 60% în E.CT. spre deosebire de 26,66% în E.CS. pentru nivelul înalt; prin aplicarea F4 clasele experiment au desfășurat activități de învățare creative și au rezolvat cerințele corect în procent de 37,77%. în E.CT. spre deosebire de 17,77% în E.CS. pentru nivelul înalt; prin aplicarea F5 clasele experiment au participat la activități de învățare prin cercetare și au rezolvat cerințele corect în procent de 48,88% în E.CT. spre deosebire de 22,22% în E.CS. pentru nivelul înalt.

În Fig.3.6. aratăm nivelurile comparate de formarea a elevului valorizator în E.CT. și E.CS.

Fig.3.6. Niveluri comparate ale elevului valorizator

Faptul că nivelurile elevului valorizator la clasele experimentale au crescut în urma aplicării experimentului de

formare, precum și faptul că nivelurile elevului valorizator sunt mult mai mari la clasele experimentale decât la cele de control confirmă justetea ipotezei formulate la începutul cercetării.

Valorificarea *metodologiei de predare-învățare interactivă a istoriei în învățământul gimnazial* a adus următoarele îmbunătățiri: familiarizarea elevilor cu metodele interactive; creșterea interesului elevilor pentru valorile istorice cu ajutorul metodelor interactive; descoperirea valorilor istorice de către elevi prin activități de învățare ce implică colaborarea, gândirea critică, cercetarea, creativitatea și interpretarea; formarea elevului valorizator – elevul care recunoaște valorile, formulează judecăți de valoare, enunță aprecieri privind valorile, valorizează faptele, evenimentele și procesele istorice.

Aceste rezultate ale experimentului pedagogic au demonstrat necesitatea aplicării metodelor interactive, fapt arătat prin experimentul de formare, care a dus la creșterea reală a nivelului elevului valorizator; a fost valorificată metodologia predării-învățării interactive a istoriei în învățământul gimnazial; au fost stabilite nivelurile reale ale elevului valorizator; a fost confirmată ipoteza cercetării.

Pentru confirmarea rezultatelor și obținerea semnificației critice a criteriului statistic, a fost aplicat testul χ^2 , prin care obținem rezultatul criteriului statistic $T : X_{1-a} = 3,2200$ pentru $P = 0,80$ și $T : X_{1-a} = 4,6100$ pentru $P = 0,90$. Din această observație rezultă validitatea ipotezei alternative și că sporirea rezultatelor formării elevului valorizator se produce în aproximativ 80 de cazuri din 100.

Astfel, rezultatele obținute au demonstrat că metodologia realizată în cadrul demersului experimental a făcut posibilă creșterea nivelului de performanțe ale elevilor,

ca urmare a aplicării metodelor interactive de predare-învățare a istoriei în învățământul gimnazial. A fost stabilit și demonstrat experimental că utilizarea metodelor interactive pentru formarea elevului valorizator determină eficacitatea însușirii valorilor istorice prin acțiuni de cercetare, colaborare, creativitate, gândire critică și interpretare. Prin urmare, scopul stabilit pentru cercetarea experimentală a fost atins și ipoteza a fost confirmată.

CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI

Cercetarea realizată a vizat una dintre problemele actuale ale didacticii istoriei – conceptualizarea și validarea experimentală a unei metodologii de predare-învățare interactivă a istoriei în învățământul gimnazial, având ca scop formarea elevului valorizator. Sinteza aspectelor teoretice și aplicative examinate în cadrul cercetării a permis formularea următoarelor concluzii:

1. Problema investigată a fost soluționată prin elucidarea conceptelor: interactivitate, metodologie interactivă, predare interactivă, învățare interactivă, metode interactive, elev valorizator (1.1; 1.2; 2.2), care au stat la baza elaborării reperelor teoretice și în raport cu care au fost analizate problemele actuale existente în predarea-învățarea istoriei, fiind evidențiată necesitatea unei educații istorice din perspectiva valorilor ca una mai puțin examinată (1.3).

2. Analiza politicilor educaționale actuale *privind învățarea pe tot parcursul vieții și adoptarea paradigmei educaționale centrate pe elev și școala prietenoasă copilului* au permis să stabilim principiile, factorii și condițiile psihopedagogice necesare pentru elaborarea unei metodologii privind

predarea-învățarea interactivă a istoriei în învățământul gimnazial.

3. Modelul pedagogic al predării-învățării interactive a istoriei, conceptualizat în cadrul cercetării, a necesitat fundamentarea acestuia pe *abordarea teoretică* (teoriile, factorii, principiile și caracteristici ale predării-învățării interactive), și pe *abordarea metodologică* unde este prezentată metodologia propriu-zisă de predare-învățare interactivă, bazată pe relațiile de colaborare și cooperare, pe activități de cercetare, gândire critică, interpretare, etc.(2.2)

4. În cadrul metodologiei, a fost sintetizată o viziune de autor privind valorile specifice educației istorice și metodele de predare-învățare interactivă, capabile să conducă la formarea *elevului valorizator* în cadrul disciplinei istorie în învățământul gimnazial.

5. Rezultatele experimentului realizat ne-a permis să concluzionăm faptul că metodologia predării-învățării interactive a istoriei a devenit funcțională în condițiile în care: au fost aplicate metode și instrumente adecvate de formare a elevului valorizator.

Rezultatele obținute permit formularea de recomandări:

Pentru autorii de curriculum:

- Integrarea în documentele curriculare a conținuturilor care pun accent pe valorile istorice.

Pentru cadrele didactice din învățământul gimnazial:

- Utilizarea în practica de predare-învățare a istoriei a rezultatelor cercetării și a fișelor de evaluare în scopul formării elevului valorizator.

Pentru centrele de formare profesională continuă:

- Aplicarea Metodologiei predării-învățării interactive a istoriei în învățământul gimnazial în vederea formării elevului valorizator prin disciplina istorie.

BIBLIOGRAFIE

- 1) BOCOȘ, M., D. Instruirea interactivă. București: Polirom, 2013. 472 p. ISBN:978-973-46-3248-0.
- 2) CALLO T., PANIȘ A. (coord.), ANDRIȚCHI V. et al. Educația centrată pe elev. Ghid metodologic. Chișinău: „Print – Caro” SRL, 2010. 171 p. ISBN: 978-9975-4152-9-3.
- 3) CERGHIT, I., et alii. Metodologia procesului de învățământ. În, Pregătirea psihopedagogică. Manual pentru definitivat și gradul II didactic, Iași: Editura Polirom, 2008. 544 p. ISBN:978-973-46-1159-1.
- 4) CRISTEA S. Dicționar de pedagogie. Chișinău-București: Litera Internațional, 2000, 398 p. ISBN:9975-74-248-3.
- 5) CUCOȘ, C. Pedagogia, Ediția a- III- a, București: Editura Polirom, 2014. 536 p. ISBN:978-973-46-4041-6.
- 6) GUȚU, VI. (coaut. Chicu V., Dandara O., Solcan A., Solovei R.). Psihopedagogia centrată pe copil. Chișinău: CEP USM, 2008. 175 p. ISBN 978-9975-70-810-4.
- 7) HADÎRCĂ, M. Strategie pedagogică, strategie didactică, tehnologie a instruirii: delimitări conceptuale. In: Tehnologiile didactice moderne: In memoriam dr. hab., prof. univ. Stela Cemortan. 26-27 mai 2016, Chișinău. Chișinău: Tipografia "Cavaioli", 2016. pp. 42-45. ISBN 978-9975-48-102-1.
- 8) MIHĂILĂ, M M.; PETROVSCHI, N. Oportunități metodologice de modernizare a predării-învățării istoriei prin intermediul interactivității. In: Univers Pedagogic. 2021, nr. 1(69), pp. 49-53. ISSN 1811-5470.10.52387/1811-5470.2021.1.06.
- 9) MIHĂILĂ, M., M. Predarea ca act decizional în cadrul procesului didactic. In: Acta et commentationes (Științe ale Educației). 2021, nr. 3(25), pp. 140-146. ISSN 1857-0623.10.36120/2587-3636.v25i3.140-146.
- 10) MIHĂILĂ, M. M. Metode interactive de predare-învățare la disciplina istorie. In: *Cultura cercetării pedagogice: provocări și tendințe contemporane*, Ed. 1, 5-6 iunie 2021, Chișinău. Chișinău: Tipografia Universității de Stat din Tiraspol, 2021, Ediția 1, Vol.2, pp. 207-217. ISBN 978- 9975-76-347-9.
- 11) OPREA, C., L. Strategii didactice interactive. Repere teoretice și practice. București: Editura Didactică și Pedagogică, RA, 2006. 303 p. ISBN: 978 -973-30-1506-2.

- 12) PÂSLARU, VI. Principiul pozitiv al educației. Chișinău:Civitas, 2003. 320 p ISBN 9975-912-08-7
- 13) PETROVSCHI, N.,MIHĂILĂ, M., M. Interactivitatea – o nouă abordare a perspectivelor cunoașterii. In: *Univers Pedagogic*. 2019, nr. 2(62), pp. 3-6. ISSN 1811-5470.
- 14) PETROVSCHI, N., MIHĂILĂ, M., M. Teorii ale învățării interactive și implicațiile lor în activitatea didactică. In: *Univers Pedagogic*. 2021, nr. 2(70), pp. 3-9. ISSN 1811-5470.10.52387/1811-5470.2021.2.01.
- 15) TIRON, E., STANCIU, T. Teoria și metodologia instruirii. București:Editura Didactică și Pedagogică, 2019. 280 p. ISBN 978 – 606 - 31- 0783 – 2.
- 16) SILISTRARU, N. Valori ale educației moderne. Chișinău, 2006, 176 p. ISBN:978-9975-9685-0-8.
- 17) VIANU, T. Filosofia culturii și Teoria valorilor. București:Editura Nemira,1998. 674 p. ISBN:973-569-276-4.

Webography:

- 18) CRISTEA, S. Educația prin și pentru valori, [online] [citat: 02.12.2022].
Disponibil:https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Educatia%20prin%20si%20pentru%20valori.pdf
- 19) HADÎRCĂ, M. Reflecții privind dezvoltarea axiologică a curriculumului școlar. . [online] In: *Univers Pedagogic*, 2018, nr. 4(60), pp. 13-18. ISSN 1811-5470. [citat:01.12.2022].Disponibil: https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/72725

LISTA PUBLICAȚIILOR AUTORULUI LA TEMA TEZEI

A. PUBLICAȚII ÎN REVISTE ACREDITATE NAȚIONALE

1. PETROVSCHI, Nina; MIHĂILĂ, Monica Maria. Interactivitatea – o nouă abordare a perspectivelor cunoașterii. **In: *Univers Pedagogic***. 2019, nr. 2(62), pp. 3-6. ISSN 1811-5470.

2. PETROVSCHI, Nina; MIHĂILĂ, Monica Maria. Perspectiva constructivistă asupra procesului de învățare. **In: *Acta et commentationes (Științe ale Educației)***. 2019, nr. 3(17), pp. 32-40. ISSN 1857-0623.

3. MIHĂILĂ, Monica Maria. Relevanța teoriei inteligențelor multiple în învățarea istoriei. **În: *Univers Pedagogic***. 2020, nr. 2 (66), pp. 37-44. ISSN 1811-5470.

4. PETROVSCHI, Nina; MIHĂILĂ, Monica Maria. Teoriile cognitive în abordarea didacticii moderne. **În: *Univers Pedagogic***. 2020, nr.3 (67), pp. 14-19. ISSN 1811-5470.

5. MIHĂILĂ, Monica Maria; PETROVSCHI, Nina. O nouă viziune asupra strategiilor didactice. **In: *Univers Pedagogic***. 2020, nr. 4(68), pp. 55-60. ISSN 1811-5470.

6. MIHĂILĂ, Monica Maria; PETROVSCHI, Nina. Oportunități metodologice de modernizare a predării – învățării istoriei prin intermediul interactivității. **În: *Univers Pedagogic***. 2021, nr.1 (69), pp. 49-53. ISSN 1811-5470.

7. PETROVSCHI, Nina; MIHĂILĂ, Monica Maria. Teorii ale învățării interactive și implicațiile lor în activitatea didactică. **In: *Univers Pedagogic***. 2021, nr. 2(70), pp. 3-9. ISSN 1811-5470.

8. MIHĂILĂ, M. M. Noi tendințe de folosire a metodelor de predare-învățare la disciplina Istorie. **În: *Univers Pedagogic***, 2021, nr. 4(72), p. 39-43. ISSN 1811-5470. DOI: 10.52387/1811-5470.2021.4.06

9. MIHĂILĂ, M., M. Predarea ca act decizional în cadrul procesului didactic. **In: *Acta et commentationes (Științe ale Educației)***. 2021, nr. 3(25), pp. 140-146. ISSN 1857-0623.10.36120/2587-3636.v25i3.140-146.

B. CONFERINȚE ȘTIINȚIFICE INTERNAȚIONALE

1. PETROVSCHI, Nina; MIHĂILĂ, Monica Maria. Dezvoltarea gândirii critice ca strategie de formare a competenței de a învăța. **In: *Perspectivile și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației***. Vol.6, Partea 2, 6 iunie 2019, Cahul. Cahul, Republica Moldova: Universitatea de Stat „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul, 2019, pp. 7-11.

2. **MIHĂILĂ, Monica Maria**, PETROVSCHI Nina, Interdisciplinaritatea în predarea istoriei. The school interdisciplinarity-opportunities, methods and applications, Volumul I, The International Congress of Romanian Teachers- First Edition- 2019 (Congresul internațional al dascălilor români), Ediția I -2019/ 25-26 septembrie 2019, Editura Smart Academic, Bacău, 2019.

3. **MIHĂILĂ, Monica Maria**. Rolul profesorului în ghidarea învățării prin cooperare. In: *Cadrul didactic – promotor al politicilor educaționale*. 11-12 octombrie 2019, Chișinău. Chișinău, Republica Moldova: Institutul de Științe ale Educației, 2019, pp. 125-132. ISBN 978-9975-48-156-4

4. **MIHĂILĂ, Monica Maria**; PETROVSCHI, Nina, Învățarea pragmatică a istoriei, În: Simpozion științific internațional „Aspecte orientări și perspective ale științelor educației în societatea contemporană” din 01.02.2020 ISBN 978-606-063-179-8.

5. **MIHĂILĂ, Monica Maria** Conferința Științifică Internațională: Cultura Cercetării Pedagogice: Provocări și tendințe contemporane, Metode interactive de predare-învățare la disciplina istorie 5-6 iunie 2021,

6. **MIHĂILĂ, Monica Maria** Proiect internațional „ Împreună pentru educație” volum internațional „ Ghid de bune practici în asigurarea calității în educație” articol Educația postmodernistă un nou mod de abordare 12.06.2021

C. CONFERINȚE ȘTIINȚIFICE NAȚIONALE

1. **MIHĂILĂ, Monica Maria**; PETROVSCHI, Nina. Învățarea prin descoperire. In: *Materialele Conferinței Republicane a Cadrelor Didactice Didactica științelor exacte*. Vol. 2, 1-2 martie 2019, Chișinău. Chișinău, Republica Moldova: Universitatea de Stat din Tiraspol, 2019, pp. 43-46. ISBN 978-9975-76-268-7.

2. **MIHĂILĂ, Monica Maria**; PETROVSCHI, Nina. Reflecții cu privire la învățarea centrată pe elev. In: *Materialele Conferinței Republicane a Cadrelor Didactice Didactica științelor naturii*. Vol. 2, 28-29 februarie 2020, Chișinău. Chișinău, Republica Moldova: Universitatea de Stat din Tiraspol, 2020, pp. 57-63. ISBN 978-9975-76-304-2

3. **MIHĂILĂ, M. M.** Metode interactive de predare-învățare la disciplina istorie. In: *Cultura cercetării pedagogice: provocări și tendințe contemporane*, Ed. 1, 5-6 iunie 2021, Chișinău. Chișinău: Tipografia Universității de Stat din Tiraspol, 2021, Ediția 1, Vol.2, pp. 207-217. ISBN 978- 9975-76-347-9.

ADNOTARE

MIHĂILĂ, Monica Maria

„Metodologia predării-învățării interactive a istoriei în învățământul gimnazial”, Teză de doctor în Științe ale Educației, Chișinău, 2023

Structura tezei: introducere, trei capitole, concluzii generale și recomandări, bibliografie din 172 de titluri, 35 anexe. Volumul tezei: 140 de pagini text de bază, 15 figuri, 44 tabele. Rezultatele obținute sunt publicate în 13 lucrări științifice.

Cuvinte-cheie: interactivitate, predare interactivă, învățare interactivă, metodologie interactivă, metode interactive, valori, elev valorizator.

Scopul cercetării a constat în determinarea reperelor psihopedagogice, elaborarea metodologiei predării-învățării interactive a istoriei și validarea acesteia la nivelul învățământului gimnazial.

Obiectivele cercetării au vizat: analiza abordărilor teoretice cu privire la predarea-învățarea interactivă în procesul educațional; identificarea problemelor actuale în activitatea de predare-învățare a istoriei; evidențierea viziunii axiologice de autor asupra predării-învățării interactive a istoriei în școală; elucidarea structurii și componentelor metodologiei predării-învățării interactive; elaborarea metodologiei de predare-învățare interactivă la disciplina istorie în învățământul gimnazial pentru formarea elevului valorizator; implementarea și validarea prin experiment a metodologiei predării-învățării interactive; interpretarea rezultatelor experimentale, formularea concluziilor și recomandărilor metodologice.

Noutatea și originalitatea științifică a investigației sunt obiectivate în: determinarea reperelor teoretice privind metodologia predării-învățării interactive la disciplina Istorie în învățământul gimnazial; descrierea științifică a impactului metodologiei predării-învățării interactive a istoriei în formarea elevului valorizator; construirea unui sistem complex de instrumente ca parte a metodologiei predării-învățării interactive a istoriei; conceptualizarea *Modelului pedagogic de predare-învățare interactivă a istoriei în învățământul gimnazial*.

Rezultatele obținute care au contribuit la soluționarea problemei științifice: rezidă în determinarea reperelor teoretice și elaborarea metodologiei predării-învățării interactive a istoriei în învățământul gimnazial, fapt care a contribuit la formarea elevului valorizator, în vederea cunoașterii valorilor istorice.

Semnificația teoretică a cercetării constă în: argumentarea teoretică și praxiologică a metodologiei predării-învățării interactive precum și a structurii și componentelor metodologiei predării-învățării interactive la disciplina Istorie în învățământul gimnazial; conceptualizarea *Modelului pedagogic de predare-învățare interactivă a istoriei în învățământul gimnazial*.

Valoarea aplicativă a cercetării rezidă în: descrierea aplicării metodologiei predării-învățării interactive la disciplina Istorie în învățământul gimnazial; determinarea nivelurilor de formare a elevului valorizator; implementarea metodelor interactive de formare a elevului valorizator.

Implementarea rezultatelor științifice: experimentul s-a desfășurat în cadrul instituțiilor de învățământ din România la (Școala Gimnazială Cleja, din jud. Bacău) și din Republica Moldova (L.T.P.A. „Nicolae Sulac” din mun. Chișinău), în anul școlar 2021-2022. Eșantionul de elevi a cuprins: clasele a V a „A” și a V a „T”, formate din 65 de elevi de la Liceul Teoretic cu Profil de Arte „Nicolae Sulac” din Chișinău, Republica Moldova și clasele a V-a „A”, a V -a „B” și a V - a „C” formate din 45 de elevi de la Școala Gimnazială Cleja, jud.Bacău, România.

ANNOTATION

MIHĂILĂ, Monica Maria

„Methodology of interactive teaching-learning of history in secondary education”, Thesis of Education Sciences, Chisinau, 2023.

Structure of the thesis: introduction, three chapters, general conclusions and recommendations, bibliography of 172 titles, 35 annexes. Volume of the thesis: 140 pages of basic text, 15 figures, 44 tables. The obtained results are published in 13 scientific papers.

Keywords: interactivity, interactive learning, interactive methodology, interactive methods, interactive teaching, values.

The purpose of the work: it consists in determining the psycho-pedagogical benchmarks, developing the methodology of interactive teaching-learning of history and validate it at the level of secondary education.

Research objectives: the analysis of theoretical approaches regarding interactive teaching-learning in the educational process; identification of current problems in the teaching-learning activity of history; highlighting the axiological vision of the author on the on interactive teaching-learning of history in school; elucidation of the structure and components of the interactive teaching-learning methodology; the development of the interactive teaching-learning methodology for the discipline of History in secondary education for the training of the valorizing student; implementation and experimental validation of the interactive teaching-learning methodology; interpretation of experimental results, formulation of methodological conclusions and recommendations.

The novelty and scientific originality of the investigation are objectified in: determining the theoretical benchmarks regarding the interactive teaching-learning methodology in the discipline of History in secondary education; the scientific description of the impact of the interactive teaching-learning methodology of history in the formation of the valorizing student; building a complex system of tools as part of the teaching-learning methodology of interactive history; conceptualization of the *Pedagogical Model of interactive teaching-learning of history in secondary education*.

The results obtained that contributed to the solution of the scientific problem resides in the determination of theoretical benchmarks and the elaboration of the methodology of interactive teaching-learning of history in secondary education, a fact that contributed to the formation of the valorizing student, in order to acknowledge historical values.

The theoretical significance of the research consists in: the theoretical and praxeological argumentation of the interactive teaching-learning methodology; the structure and components of the interactive teaching-learning methodology in the subject of history in secondary education; conceptualization of the *Pedagogical Model of interactive teaching-learning of history in secondary education*.

The applicative value of the research resides in the description of the application of the interactive teaching-learning methodology to the History discipline in secondary education; determining the formation levels of the valorizing student; implementation of interactive methods of forming the valorizing student.

The implementation of the scientific results: the experiment was carried out in educational institutions in Romania at the Cleja Secondary School, in Bacau County and in the Republic of Moldova at L.T.P.A. “Nicolae Sulac” in the Municipality of Chisinau, in the 2021-2022 school year. The experimental sample included: the 5th “A” and 5th “T” classes, made up of 65 students from the “Nicolae Sulac” Theoretical Arts High School, Chisinau Municipality, Republic of Moldova and the 5th “A”, 5th “B” and 5th “C” classes, made up of 45 students from the Cleja Secondary School, Bacau County, Romania.

MIHĂILĂ, MONICA- MARIA
METODOLOGIA PREDĂRII- ÎNVĂȚĂRII
INTERACTIVE A ISTORIEI ÎN ÎNVĂȚĂMÎNTUL
GIMNAZIAL

**Specialitatea: 532. 02- Didactica școlară pe trepte și
discipline de învățământ (Istorie)**

Rezumatul tezei de doctor în științe ale educației

Aprobat spre tipar: 12.05.2023

Hârtie ofset.Tipar ofset

Coli de tipar:1,2

Formatul hârtiei 60x84 1/16

Tiraj: 40 ex.

Comanda nr. 50

Centrul Editorial-Pedagogic al Universității Pedagogice de Stat
„Ion Creangă” din Chișinău, Str.Ion Creangă, nr.1, MD-2069